

N BEZİTE

Doç. Dr. Ayhan MESCI

HANGİ AMELİYAT BENİM İÇİN UYGUN? NASIL KARAR VERMELİYİM?

“

Obezite cerrahisinin, uygun hasta profilinde etkinliği bilimsel çalışmalarla kanıtlanmıştır. Toplumda, obezite cerrahisi denince sadece ve sadece sleeve gastrektomi yani tüp mide ameliyatı akla gelmektedir. Ama şu anda dünyada yoğun bir şekilde uygulanan sekiz farklı prosedür mevcuttur ve tüp mide operasyonu bunlardan sadece biridir.

”

Obezite cerrahisinin, uygun hasta profilinde etkinliği bilimsel çalışmalarla kanıtlanmıştır. Toplumda, obezite cerrahisi denince sadece ve sadece sleeve gastrektomi yani tüp mide ameliyatı akla gelmektedir. Ama şu anda dünyada yoğun bir şekilde uygulanan sekiz farklı prosedür mevcuttur ve tüp mide operasyonu bunlardan sadece biridir. Neden bu operasyonun ismi daha çok gündemde? Çünkü uygulanım kolaylığı nedeniyle hem cerrahlar hem de hastalar tarafından daha çok tercih edilmektedir. Şunu belirtmek gerekir ki her hastada, tüp mide ameliyatı yada gastrik bypass ameliyatı ile istenilen başarıyı elde etmeniz mümkün değildir. En önemli kriter aslında tüm bu ameliyatların, işbirliği yapma arzusunda ki hastalarda yetkin bir cerrah tarafından yapılmasıdır. Hangi operasyon tipi olursa olsun başarıyı direkt etkileyen faktörlerin başında uyumla birlikte, yaşam tarzı değişikliklerini hastanın yapabilmesidir. Sonuç olarak cerrahi sonuca hızla ulaştıran bir araçtır ve bunu idame ettirebilmek ise hastanın arzusuyla doğrudan ilişkilidir. Cerrahi yöntemler araçtır ve bir takım farklılıklar içerirler. Hangi aracın yani yöntemin sizde daha başarılı olabileceğini, neye ve hangi kriterlere göre karar veriyoruz?

Verilmek istenilen kilo miktarı

Özellikle ilk 3 aylık dönemde yoğun olmakla birlikte yaklaşık 12-15 ay gibi bir süre kilo kaybı ile geçmektedir. Asıl önemli noktalardan biri uzun dönem takiplerde tekrar kilo alabilme olasılığıdır. Bu durum genellikle ameliyattan sonraki yıllarda yaşam stil değişiklikleri yapılmadığında ortaya çıkabilmektedir. Genellikle sadece kalori kısıtlayıcı olarak bilinen tüp mide ameliyatları fazla kilonun yaklaşık olarak %60-65 ini verdirirken, hem kalori kısıtlayıcı hem de emilim azaltıcı olarak bilinen bypass prosedürleri ise fazla kilonun yaklaşık olarak %75-80 ini verdirmektedir. Ancak tüm bunlar hastanın ne kadar iyi takip edilebildiği ve yapılabilen yaşam stil değişiklikleri ile alakalıdır.

Yeme Alışkanlıkları

Hastayı iyi dinleme ve değerlendirme çok önemlidir. Yeme alışkanlıkları ile hangi tip sınırları daha çok sevdiği ve tükettiği bilinmelidir ki ona göre çözüm üretilebilsin! Eğer hasta yüksek kalori içeren sınırları (meyve suları, donduma, sıcak çikolata, milkshake v.b.) çok tüketiyor ve bunlarla ilgili defans mekanizmaları mevcut ise o zaman tercih edilen operasyon tipi bypass prosedürlerinden birisi olmalıdır. Tüp mide operasyonunun, uzun dönem sonuçlarına baktığımızda bu tip beslenme (sweet eaters) öyküsü olanlarda daha başarısız olduğunu görüyoruz.

Vücut Kütle Endeksi

Vücut kütle endeksi (Body Mass Index) Kilo/Boy² olarak hesaplanmaktadır. Özellikle VKİ>50 kg/m² olan hasta grubunda bypass tipi hem kalori hem de emilim kısıtlayıcı prosedürler tüp mide operasyonuna göre çok daha başarılıdır.

Sahip olunan Hastalıklara Çözüm Olabilme

Bypass operasyonlarının tüp mide ameliyatlarına göre şeker hastalığı, hipertansiyon üzerine düzeltici etkinliğinin çok daha fazla olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Tüp mide ameliyatı tek başına sınırlı oranda bu rahatsızlıklar üzerine etkindir. Örneğin insülin kullanacak düzeyde şeker hastalığı olan hastalarda bypass prosedürlerinden birisinin seçilmesi daha doğru olacaktır.

Takip Edilebilirlik

Uzun dönem takip önemlidir. Özellikle bypass prosedürü uygulanan hastalarda vitamin ve mineral eksikliği tüp mide ameliyatına oranla daha fazla görülebilmekle birlikte takipte kalan hastalarda bu oranın son derece düşük seyrettiğini söylemek mümkündür.

Geriye Döndürülebilme

Bazı hastalar bypass tipi ameliyatları geri döndürülebilme (eski anatomik haline) olasılığı nedeniyle tercih edebilmektedirler. Aksine tüp mide operasyonları sonrasında midenin bir kısmı çıkartıldığı için normal anatomiye tekrar dönüş söz konusu değildir.

Cezalandırılabilme Dürtüsü

Bypass tipi ameliyatlardan sonra özellikle şeker içeren besinler tüketildiğinde “Dumping Sendromu” denilen bir durum yaşayabilirler. Bu tip gıdaları aldıktan sonra çarpıntı, karın ağrısı ve terleme ile başlayıp baş dönmesi ve ishal ile devam edebilen bir durumdur. Bazı hastalar ameliyattan sonra kaçamak yaparlar ise ameliyatlarının onları cezalandıracağı fikrini sevmektedirler.

Bilinmeyene karşı duyulan korku

Tüp mide ameliyatları günümüzde medyatik ve çok bilinir hale geldi. Bypass tipi operasyonların bilinirliği diğerine göre daha az. Ancak hastalar daha önce duydukları ve tecrübe etmiş olan hastalarla karşılaştıkları için kendi durumlarını net olarak değerlendirmeden tek bir ameliyat prosedürüne odaklanmaktadırlar.

Sonuçta....

Sizin için en iyi operasyon hangisi? Bunun cevabı, siz ve cerrahinizin ortak kararı ile verilebilir. Sonuçta kendinizi en iyi bilen sizsiniz! Hangi operasyonu daha iyi tolere edebileceğinizi ve hangisinin size yeteceğini anlayabilirsiniz. Yeter ki tüm operasyon alternatifleri hakkında bilgi sahibi olun.